

ISSN 2617-5932

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ

- ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК. СЕРИЯ: ФИНАНСЫ, УЧЕТ, НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ
- ECONOMIC HERALD. SERIES: FINANCE, ACCOUNTING, TAXATION
- UNIVERSITY OF STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

Випуск 4 2020

ПОДАННЯ МАТЕРІАЛІВ	До друку приймаються статті українською, російською та англійською мовами, що відповідають тематиці видання й містять наукові результати, не опубліковані раніше. Матеріали подаються в роздрукованому вигляді на адресу журналу та надсилаються в електронному вигляді на e-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua
СУПРОВІДНІ ДОКУМЕНТИ	1. Рекомендація статті до друку (для авторів без наукового ступеня) підписана фахівцем з науковим ступенем і заверена підписом та печаткою установи, яка є зовнішньою щодо Університету ДФС України, та установи, де працює автор (авторки) статті. 2. Відомості про автора: – прізвище, ім'я, по батькові (повністю) українською, російською та англійською мовами; – посада; – назва установи/навчального закладу; – науковий ступінь; – вчене звання; контактні телефони автора; – e-mail; – поштова адреса.
СТРУКТУРА ПУБЛІКАЦІЇ	Наукові статті, що подаються до журналу, повинні обов'язково містити такі неодмінні елементи: 1. Індекс УДК (на початку статті ліворуч, напівжирним шрифтом); 2. Прізвище та ініціали автора(-ів) (праворуч, напівжирним шрифтом українською мовою); 3. Науковий ступінь, вчене звання, посада та місце роботи (повністю) (українською, російською та англійською мовами); 4. E-mail автора(-ів); 5. ORCID ID автора(-ів); 6. Назва статті українською, російською та англійською мовами. 7. Стаття: 1) формулювання мети статті (постановка завдання); 2) постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; 3) аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор. Важливо виділити невирішені частини загальної проблеми, які саме досліджуються у статті; 4) виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів; 5) висновки з цього дослідження і подальші перспективи в цьому напрямі. 8. Список використаних джерел та його транслітерація (References) в алфавітному порядку. 9. Анотація до статті: прізвище та ініціали автора(-ів) (українською, російською та англійською мовами) та текст анотації українською, російською та англійською мовами: мовою статті – не менш 500 знаків; англійською чи українською (якщо стаття написана не цими мовами) – не менше 1800 знаків, включючи ключові слова. 10. Ключові слова українською, російською та англійською мовами (5–7 слів або словосполучень).
КОМП'ЮТЕРНИЙ НАБІР	Загальний обсяг статті не повинен перевищувати 15 сторінок машинописного тексту. Стаття подається у форматі MS Word 97-2003 (*.doc) або (*.rtf); поля по 20 мм; шрифт – Times New Roman; кегель – 14; інтервал – 1,5; відступ – 1,25.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Бібліографічний опис списку використаних джерел оформляється за правилами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». References – транслітеровані список цих же джерел, оформлений в стилі APA (American Psychological Association Style). Транслітерацію слід здійснювати відповідно до правил, прописаних у Постанові КМУ від 27 січня 2010 р. № 55 «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею».
ТАБЛИЦІ, СХЕМИ, МАЛЮНКИ	1. Таблиці, схеми, малюнки повинні мати посилання за текстом, бути пронумеровані, мати заголовки (назву, підпис) та посилання на джерело. 2. Ілюстративний матеріал має бути компактним та мати чітке зображення; написи на ілюстраціях і підписи до них мають бути подані мовою статті. 3. Формули подають за допомогою вбудованого редактора формул MS Equation. Формули повинні бути пронумеровані.
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОРА	Відповідальність за зміст статті несе автор. 1. Автор зобов'язаний ретельно вчитати рукопис і підписати його на останній сторінці. Редакційна колегія може скорочувати й редагувати матеріал за погодженням з автором. 2. Автор підтверджує, що матеріал статті є виключно власним оригінальним дослідженням, оформлений із дотриманням правил цитування та посилань. 3. Автор підтверджує, що в матеріалах статті не містяться відомості, заборонені до опублікування. 4. Автор підтверджує, що надані до друку матеріали раніше не публікувалися в інших виданнях та містять достовірну інформацію.
РОЗМІЩЕННЯ МАТЕРІАЛІВ	Повнотекстові версії номерів журналу представлені: – на сайті УДФСУ за адресою: www.nusta.edu.ua; – на сайті Наукового журналу «Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування» за адресою: http://ojs.nusta.edu.ua/index.php/ojs1/index; – на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України за адресою: www.ibris-nbu.gov.ua

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ
ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
(УДФСУ)

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК
ОПОДАТКУВАННЯ
ВИПУСК 4 2020

Журнал внесено до Переліку наукових
фахових видань України в галузі економічних наук
(категорія «Б»)
Наказом МОН України від 15.10.2019 р. № 1301

Засновник, видавець
та виготовлювач
Університет державної фінансової
служби України

Заснований у 2017 р.,
є правонаступником Наукового вісника
Національного університету державної
податкової служби України
(економіка, право)

Адреса редакції та видавця:
Україна, 08201, м. Ірпінь,
вул. Університетська, 31,
Університет ДФС України
e-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua

Рекомендовано до друку
Вченою радою
Університету ДФС України
(протокол № 1 від 21.01.2020)

Свідectво про державну
реєстрацію друкованого засобу
масової інформації
(Серія KB №22277-12177P від 02.08.2016)

У разі передруку матеріалів
посилання на журнал
«Економічний вісник.
Серія: фінанси, облік,
оподаткування»
обов'язкове

Виходить у міру накопичення
матеріалу
© Університет ДФС України, 2020

Рецензування статей
здійснено членами
редакційної колегії

Відповідальний
за випуск
Дружинська Н. С., к.е.н.

Над випуском працювали:
Редактор, коректор
Григорук М. М.
Технічне редагування та
комп'ютерне верстання
Лисенко О. В.
Дизайн
Маніліпін М. Ю.

Підписано до друку 14.04.2020 р.
Формат 70х108/16

Ум.-друж. арк. 9.3
Обл.-вид. арк. 9.8
Тираж 300 пр. Зам. № 857

Видавець і виготовлювач
Університет державної фінансової
служби України
вул. Університетська, 31,
м. Ірпінь, Київська обл., 08201

Свідectво
про внесення суб'єкта
видавничої справи
до Державного реєстру
видавців,
виготовлювачів
і розповсюджувачів
видавничої продукції
Серія ДК № 5104
від 20.05.2016

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК
СЕРІЯ: ФІНАНСИ, ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ

Науковий фаховий журнал

Випуск 4

Ірпінь • УДФСУ • 2020

ISSN 2617-5932
УДК 330(05)

Засновник, видавець: Університет державної фіскальної служби України
Заснований 2017 року, є правонаступником Наукового вісника Національного університету
державної податкової служби України (економіка, право)

Продовжуване видання (виходить у міру накопичення матеріалу)

Мови видання: українська, російська, англійська

Свідчення про Державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ 22277-12177 Р від 02.08.2016

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Університету державної фіскальної
служби України (протокол № 1 від 21.01.2020)

Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б)
в галузі економічних наук наказом МОН України від 15.10.2019 № 1301

Редакційна колегія: д.е.н., професор О. А. Шевчук (голов. ред.), д.е.н., професор Н. П. Мацелюх (заст. голов. ред.); д.е.н., професор С. В. Онисько (заст. голов. ред.); к.е.н. Н. С. Дружинська (відп. секр.); д.е.н., професор В. Л. Андрущенко; д.е.н., професор Я. В. Белінська; д.е.н., професор О. І. Береславська; д.е.н., доцент І. М. Боярко; д.е.н., професор В. Д. Залізко; д.е.н., професор В. Ю. Ільїн; д.е.н., професор Л. М. Карпенко; д.е.н., професор Ю. М. Коваленко; к.е.н., с.н.с., доцент Т. А. Коляда; д.е.н., доцент В. М. Краєвський; д.е.н., професор А. В. Лісовий; к.е.н., доцент В. В. Мартиненко; д.е.н., професор А. А. Олешко; д.е.н., професор В. О. Осмятченко; д.е.н., професор Ю. В. Пасічник; д.е.н., професор П. В. Пашико; д.е.н., професор В. В. Пилипів; д.е.н., професор С. П. Pinna; д.е.н., доцент Н. В. Стежко; д.е.н., професор Н. В. Ткаченко; д.е.н., професор К. І. Швабій; Ph.D., Associate Professor Dżwigol-Barosz Mariola (Польща); PhD, Assistant Professor Góral Justyna (Польща); Dr.h.c. prof. mpx.h.c. prof. Ing. PhD. Gozora Vladimír (Словаччина); Ph.D. (Economics), Associate Professor Miśkiewicz Radosław (Польща); dr hab., Profesor Nowak Dariusz (Польща); Prof. Ing., PhD. Sipko Juraj (Словаччина).

Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування : науковий фаховий журнал / редкол. : О. А. Шевчук (голов. ред.) та ін. – Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. – Випуск 4. – 222 с.

У виданні розміщені наукові статті, присвячені актуальним проблемам економіки.

Науковий журнал започатковано з метою опублікування результатів наукових досліджень з питань теорії і практики фінансів, бухгалтерського обліку, оподаткування та інших напрямів економічної науки.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто цікавиться науковими дослідженнями у сфері економіки.

Розміщений на відкритій інформаційній платформі OJS Університету державної фіскальної служби України.

Науковим статтям, опублікованим у журналі, присвоюється індекс DOI (Digital Object Identifier) – ідентифікатор цифрового об'єкта.

Журнал розміщено в профільних міжнародних наукометричних базах даних, репозитаріях та пошукових системах: Index Copernicus, Crossref, Google Scholar, International Institute of Organized Research (I2OR), International Scientific Indexing (ISI), Advanced Science Index (ASI), Bielefeld Academic Search Engine (BASE), Open Ukrainian Citation Index (OUCI), НБУВ.

Редакція журналу веде систематичну роботу щодо включення наукового фахового видання до міжнародних електронних бібліотек, каталогів та наукометричних баз даних з метою входження у світовий науковий інформаційний простір, підвищення рейтингу журналу та індексів цитування його авторів. Наразі редколегія провадить роботу щодо входження журналу у Scopus та Web of Science.

Адреса редакції:

вул. Університетська, 31,
м. Ірпінь, Київська обл., 08201, Україна
E-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua

Під час посилання на матеріали наукового журналу «Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування» потрібно використовувати транслітеровану назву «Ekonomiczny Visnyk. Seria: Finansy, Oblik, Opodatkovannia» або «Economic Herald. Series: Finance, Accounting, Taxation».

© Університет державної фіскальної
служби України, 2020

УНИВЕРСИТЕТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ФИСКАЛЬНОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК
СЕРИЯ: ФИНАНСЫ, УЧЕТ, НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ

Научный специализированный журнал

Выпуск 4

Ирпень • УГФСУ • 2020

ISSN 2617-5932
УДК 330(05)

Основатель, издатель: Университет государственной фискальной службы Украины
Основан в 2017 году; правопреемник Научного вестника Национального университета государственной
налоговой службы Украины (экономика, право)

Продолжаемое издание (выходит по мере накопления материала)

Языки издания: украинский, русский, английский

Свидетельство о Государственной регистрации печатного средства массовой информации
Серия КВ 22277-12177 Р от 02.08.2016

Рекомендовано к печати решением Ученого совета Университета государственной
фискальной службы Украины (протокол № 1 от 21.01.2020)

Журнал включен в Перечень научных специализированных изданий Украины (категория Б)
в отрасли экономических наук приказом МОН Украины от 15.10.2019 № 1301

Редакционная коллегия: д.э.н., профессор О. А. Шевчук (глав. ред.), д.э.н., профессор Н. П. Мацелюх (зам. глав. ред.); д.э.н., профессор С. В. Онъишко (зам. глав. ред.); к.э.н. Н. С. Дружинская (отв. секр.); д.э.н., профессор В. Л. Андрущенко; д.э.н., профессор Я. В. Белинская; д.э.н., профессор Е. И. Береславская; д.э.н., доцент И. Н. Боярко; д.э.н., профессор В. Д. Зализко; д.э.н., профессор В. Ю. Ильин; д.э.н., профессор Л. Н. Карпенко; д.э.н., профессор Ю. М. Коваленко; к.э.н., с.н.с., доцент Т. А. Коляда; д.э.н., доцент В. Н. Краевский; д.э.н., профессор А. В. Лисовый; к.э.н., доцент В. В. Мартыненко; д.э.н., профессор А. А. Олешко; д.э.н., профессор В. А. Осмятченко; д.э.н., профессор Ю. В. Пасичник; д.э.н., профессор П. В. Пашико; д.э.н., профессор В. В. Пыльтив; д.э.н., профессор С. П. Ритта; д.э.н., доцент Н. В. Стежко; д.э.н., профессор Н. В. Ткаченко; д.э.н., профессор К. И. Швабий; Ph.D., Associate Professor Dźwigol-Barosz Mariola (Польша); PhD, Assistant Professor Góral Justyna (Польша); Dr.h.c. prof. mpx.h.c. prof. Ing. PhD. Gozora Vladimir (Словакия); Ph.D. (Economics), Associate Professor Miśkiewicz Radosław (Польша); dr hab., Profesor Nowak Dariusz (Польша); Prof. Ing., PhD. Sipko Juraj (Словакия).

Экономический вестник. Серия: финансы, учет, налогообложение :
научный специализированный журнал / редкол. : О. А. Шевчук (глав. ред.) и др. –
Ирпень : Университет государственной фискальной службы Украины, 2020. –
Выпуск 4. – 222 с.

Издание вмещает научные статьи, посвященные актуальным проблемам экономики.

Научный журнал основан с целью опубликования результатов научных исследований по вопросам теории и практики финансов, бухгалтерского учета, налогообложения и других направлений экономической науки.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и всех, кто интересуется научными исследованиями в сфере экономики.

Размещен на открытой информационной платформе OJS Университета государственной фискальной службы Украины.

Научным статьям, опубликованным в журнале, присваивается индекс DOI (Digital Object Identifier) – идентификатор цифрового объекта.

Журнал размещен в профильных международных наукометрических базах данных, репозиториях и поисковых системах: Index Copernicus, Crossref, Google Scholar, International Institute of Organized Research (I2OR), International Scientific Indexing (ISI), Advanced Science Index (ASI), Bielefeld Academic Search Engine (BASE), Open Ukrainian Citation Index (OUCI), НБУВ.

Редакция журнала ведет систематическую работу по включению научного издания в международные электронные библиотеки, каталоги и наукометрические базы данных с целью вхождения в мировое научное информационное пространство, повышения рейтинга журнала и индексов цитирования его авторов. Сейчас редколлегия проводит работу по вхождению журнала в Scopus и Web of Science.

Адрес редакции:

ул. Университетская, 31
г. Ирпень, Киевская обл., 08201, Украина
E-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua

Во время ссылки на материалы научного журнала «Экономический вестник. Серия: финансы, учет, налогообложение» нужно использовать транслитерируемое название «Ekonomicnyi Visnyk. Seriya: Finansy, Oblik, Oprodatkuvannia» или «Economic Herald. Series: Finance, Accounting, Taxation».

© Университет государственной фискальной
службы Украины, 2020

UNIVERSITY OF THE STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

ECONOMIC HERALD

SERIES: FINANCE, ACCOUNTING, TAXATION

The Scientific Professional Journal

Release 4

ISSN 2617-5932
UDC 330(05)

*Founder, publisher and manufacturer: University of the State Fiscal Service of Ukraine
The scientific journal was founded in 2017. The journal is the successor of the journal Scientific Bulletin
of the National University of State Tax Service of Ukraine (Economics, Law)*

Continued edition (released with the accumulation of material)

Language of publication: Ukrainian, Russian, English

The certificate of state registration of the print mass media: KB 22277-12177 P, 02.08.2016

*Recommended for printing and Internet distribution by the decision of the Academic Council of University of the SFS
of Ukraine (Protocol № 1, 21.01.2020)*

*The journal is licensed as academic, professional journal (category B) in all economic sciences
(Decree of Ministry of Education and Science of Ukraine: № 1301, issued 15.10.2019)*

Editorial Board: Dr. of Economics, Professor *Oleg Shevchuk* (Editor-in-chief); Dr. of Economics, Professor *Svitlana Onyshko* (deputy Ed.); Dr. of Economics, Professor, *Nataliia Matseliukh* (deputy Ed.); Ph.D. in Economics, *Nataliia Druzhynska* (resp. secr.); Dr. of Economics, Professor *Volodymyr Andruschchenko*; Dr. of Economics, Professor, *Yanina Belinska*; Dr. of Economics, Professor *Olena Bereslavska*; Dr. of Economics, Associate Professor *Iryna Boiarko*; Dr. of Economics, Professor *Vasyl Zalizko*; Dr. of Economics, Professor *Valerij Ilin*; Dr. of Economics, Professor *Lidiia Karpenko*; Dr. of Economics, Professor *Yuliia Kovalenko*; Ph.D. in Economics, Associate Professor *Tetiana Koliada*; Dr. of Economics, Associate Professor *Volodymyr Kraevsky*; Dr. of Economics, Professor *Andrii Lisovyi*; Ph.D. in Economics, Associate professor *Valentyna Martynenko*; Dr. of Economics, Professor *Anna Oleshko*; Dr. of Economics, Professor *Volodymyr Osmiatchenko*; Dr. of Economics, Professor *Yurii Pasichnyk*; Dr. of Economics, Professor *Pavlo Pashko*; Dr. of Economics, Professor *Vitalii Pylypiv*; Dr. of Economics, Professor *Serhii Rippa*; Dr. of Economics, Associate Professor *Nadiia Stezhko*; Dr. of Economics, Professor *Nataliia Tkachenko*; Dr. of Economics, Professor *Kostiantyn Shvabii*; Ph.D., Associate Professor *Dźwigol-Barosz Mariola* (Poland); Ph.D., Assistant Professor *Góral Justyna* (Poland); Dr.h.c. prof. mpx.h.c. prof. Ing. Ph.D. *Gozora Vladimir* (Slovakia); Ph.D. (Economics), Associate Professor *Miśkiewicz Radosław* (Poland); Dr/ hab., Profesor *Nowak Dariusz* (Poland); Prof. Ing., Ph.D. *Sipko Juraj* (Slovakia).

Economic herald. Series: finance, accounting, taxation : the Scientific Professional Journal / Editorial Board : O. A. Shevchuk (Editor-in-chief) and others. – Irpin : University of the State Fiscal Service of Ukraine, 2020. – Release 4. – 222 p.

The publication contains scientific articles, devoted to actual problems of the economy.

The scientific journal was founded to publish the results of scientific research on the theory and practice of finance, accounting, taxation and other areas of economic science.

For researchers, lecturers, graduate students, students and everyone interested in research in the field of economics.

The scientific journal is located on the open information platform OJS of the University of the State Fiscal Service of Ukraine

DOI (digital object identifier) – the scientific articles are assigned digital object identifier.

The journal is published in international scientometric databases, repositories and search engines: Index Copernicus, Crossref, Google Scholar, International Institute of Organized Research (I2OR), International Scientific Indexing (ISI), Advanced Science Index (ASI), Bielefeld Academic Search Engine (BASE), Open Ukrainian Citation Index (OUCI), Vernadsky National Library of Ukraine.

The editorial board conducts systematic work on integration of the scientific publications in international electronic libraries, catalogs and scientometric databases in order to enter the world scientific information space, increase the rating of the journal and the citation indices of its authors. The editorial board working on the inclusion of the scientific journal in Scopus and Web of Science.

Address of the editorial board:

31, Universitetskaya str., Irpin, Kyiv region, Ukraine, 08201
e-mail: ekonvisnik@nusta.edu.ua

During the reference to the materials of the scientific journal «Economic Herald. Series: Finance, Accounting, Taxation» you need to use the transliterated title «Ekonomicnyi Visnyk. Serii: Finansy, Oblik, Opodatkuvannia».

© University of the State Fiscal Service
of Ukraine, 2020

ЗМІСТ

<u>Биховченко В. П.</u>	
Управління видатками державного бюджету України.....	13
<u>Гордіснюк Л. А.</u>	
Зарубіжний досвід фінансування соціальних програм та особливості його впровадження в Україні.....	25
<u>Ізмайлов Я. О., Осмятченко В. О., Панура Ю. В.</u>	
Вплив економічної свідомості та культури громадян на формування податкової культури суспільства.....	34
<u>Клименко Д. Б.</u>	
Фінансові інклюдії у банківській практиці.....	43
<u>Коваленко Ю. М., Коваленко І. І.</u>	
Еволюційні тренди в системі інвестиційних і пенсійних фондів в Україні.....	53
<u>Кушніренко О. М., Гахович Н. Г.</u>	
Вплив технологій Індустрії 4.0 на структурні трансформації в економіці.....	63
<u>Лаговський В. В., Долінський Л. Б., Корчинський В. В.</u>	
Особливості кредитно-інвестиційної діяльності на фінансовому ринку України.....	74
<u>Лантух К. О.</u>	
Бюджетне фінансування видатків на охорону здоров'я: сучасний стан та тенденції розвитку.....	88
<u>Лісовська О. О.</u>	
Теоретичні засади функціонування моделей фінансування системи охорони здоров'я.....	96
<u>Мартиненко В. В.</u>	
Оцінка впливу структури бюджетних видатків на економічне зростання в Україні.....	104
<u>Мацелюх Н. П.</u>	
Податкова реформа як спосіб трансформації парадигми податкової діяльності держави.....	115
<u>Мацук З. А.</u>	
ІТ-послуга як економічна категорія.....	127
<u>Мельник О. В.</u>	
Ціннісні аспекти економічного зростання підприємств.....	136
<u>Метелиця В. М., Роздимаха І. М.</u>	
Концептуальні засади сертифікації бухгалтерів агросектору.....	144
<u>Онишко С. В., Дем'янчук О. І.</u>	
Стан та особливості інноватизації методів планування в Україні на місцевому рівні.....	155

Параниня Н. В., Буличов О. С., Охмак О. М.

Оцінка фінансової стійкості підприємства
на основі імітаційної моделі.....166

Половинець Д. В.

Особливості обліку тимчасових будівель
та споруд у будівництві.....175

Рябчук О. Г., Гожуловський С. С.

Особливості розвитку людського капіталу
як основного фактора зростання економіки України.....182

Сторожук Т. М., Дружинська Н. С.

Готова продукція лісгосподарської діяльності, її форми та види.....193

Томчук Ю. Ю.

Методика обліку нарахувань та виплат військовослужбовцям.....204

Шевчук О. А., Шевчук О. В.

Актуалізація форм митного контролю.....212

СОДЕРЖАНИЕ

Быховченко В. П.

Управление расходами государственного бюджета Украины.....13

Гордиенко Л. А.

Зарубежный опыт финансирования социальных программ
и особенности его внедрения в Украине.....25

Измайлов Я. А., Осмятченко В. А., Панура Ю. В.

Влияние экономического сознания и культуры граждан
на формирование налоговой культуры общества.....34

Клименко Д. Б.

Финансовые инклюдии в банковской практике.....43

Коваленко Ю. М., Коваленко И. И.

Эволюционные тренды в системе инвестиционных
и пенсионных фондов в Украине.....53

Кушниренко О. Н., Гахович Н. Г.

Влияние технологий Индустрии 4.0 на структурные
трансформации в экономике.....63

Лаговський В. В., Долінський Л. Б., Корчинський В. В.

Особенности кредитно-инвестиционной деятельности
на финансовом рынке Украины.....74

Лантух К. О.

Бюджетное финансирование расходов на здравоохранение:
современное состояние и тенденции развития.....88

Лисовская О. О.

Теоретические основы функционирования моделей
финансирования системы здравоохранения.....96

Мартыненко В. В.

Оценка влияния структуры бюджетных расходов
на экономический рост в Украине.....104

Мацелюх Н. П.

Налоговая реформа как способ трансформации парадигмы
налоговой деятельности государства.....115

Мацук З. А.

IT-услуга как экономическая категория.....127

Мельник О. В.

Ценностные аспекты экономического роста компаний.....136

Метелица В. М., Роздымаха И. Н.

Концептуальные основы сертификации бухгалтеров агросектора.....144

Онисько С. В., Демьянчук О. И.

Состояние и особенности инноватизации методов планирования
в Украине на местном уровне.....155

Параниня Н. В., Булычов А. С., Охмак А. М.

Оценка финансовой устойчивости предприятия
на основе имитационной модели.....166

Половинец Д. В.

Особенности учета временных зданий
и сооружений в строительстве.....175

Рябчук О. Г., Гожуловский С. С.

Особенности развития человеческого капитала
как основного фактора роста экономики Украины.....182

Сторожук Т. Н., Дружинская Н. С.

Готовая продукция лесохозяйственной деятельности, ее формы и виды.....193

Томчук Ю. Ю.

Методика учета начислений и выплат военнослужащим.....204

Шевчук О. А., Шевчук О. В.

Актуализация форм таможенного контроля.....212

CONTENTS

Bykhovchenko V. P.

Expenditure management of the state budget of Ukraine.....13

Gordienko L. A.

Foreign experience in financing social programs and the features of its implementation in Ukraine.....25

Izmaylov Y. A., Osmatchenko V. O., Panura Iu. V.

The impact of economic consciousness and culture of citizens on the formation of tax culture of the society.....34

Klymenko D. B.

Financial inclusions in banking practice.....43

Kovalenko Yu. M., Kovalenko I. I.

Evolutionary trends in the system of investment and pension funds in Ukraine.....53

Kushnirenko O. M., Gakhovich N. G.

The impact of Industry 4.0 technologies on structural transformation in the economy.....63

Lagovskyi V. V., Dolinskyi L. B., Korchynskyi V. V.

Credit-investment activities features in the financial market of Ukraine.....74

Lantukh K. O.

Budgetary financing of health expenditure: the current situation and development trends.....88

Lisovska O. O.

Theoretical basics of financial models for the health care system.....96

Martynenko V. V.

Assessment of the impact of the structure of budget expenditures on economic growth in Ukraine.....104

Matseliukh N. P.

Tax reform as a method way of the state tax paradigm transformation.....115

Matsuk Z. A.

IT services as economic category.....127

Melnyk O. V.

Valuable aspects of economic growth of enterprises.....136

Metelytsya V. M., Rozdymakha I. M.

Conceptual foundations of agro sector accounting certification.....144

Onyshko S. V., Demianchuk O. I.

State and features of innovations of planning methods at the local level in Ukraine.....155

Paranytsia N. V., Bulychov O. S., Okhmak O. M.

Assessment of financial stability of the enterprise based on the imitation model.....166

Polovynets D. V.

Peculiarities of accounting of temporary buildings
and construction in construction.....175

Riabchuk O. G., Gozhulovskiy S. S.

Specifics human capital development as the main factor
growth of Ukraine's economy.....182

Storozhuk T. M., Druzhynska N. S.

Finished production of forestry activities, its forms and types.....193

Tomchuk Yu.

Method of account of extra charges and payments to the servicemen.....204

Shevchuk O. A., Shevchuk O. V.

Actualization of customs control forms.....212

УДК 377.3:657:631.1

JEL Classifications: A29, M41

DOI 10.33244/2617-5932.4.2020.144-154

В. М. Метелиця,*д.е.н., с.н.с., професор**e-mail: vmetelytsya@gmail.com***ORCID ID 0000-0002-0795-0215;****І. М. Роздимаха,***старший викладач,**Університет ДФС України**e-mail: rin.irina777@gmail.com***ORCID ID 0000-0003-2506-4222**

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СЕРТИФІКАЦІЇ БУХГАЛТЕРІВ АГРОСЕКТОРУ

У статті визначені причини невідповідності міжнародних програм сертифікації бухгалтерів запитам національної економіки. Запропоновано Концепцію сертифікації та постійного професійного розвитку бухгалтерів аграрного сектору. Визначено загальні положення, місію, організаційну схему, переваги та можливості програми CPA Agro («Сертифікований професійний бухгалтер агросектору»).

Ключові слова: професійна освіта, сертифікований бухгалтер, компетентність.

В. М. Метелиця, І. Н. Роздимаха. Концептуальные основы сертификации бухгалтеров агросектора

В статье определены причины несоответствия международных программ сертификации бухгалтеров запросам национальной экономики. Предложено Концепцию сертификации и постоянного профессионального развития бухгалтеров аграрного сектора. Определено общие положения, миссию, организационную схему, преимущества и возможности программы CPA Agro («Сертифицированный профессиональный бухгалтер агросектора»).

Ключевые слова: профессиональное образование, сертифицированный бухгалтер, компетентность.

Метою цього дослідження є аналіз вітчизняної системи професійної сертифікації бухгалтерів в аграрному секторі та розробка концептуальних засад її стратегічного розвитку.

Актуальність дослідження та постановка проблеми. Одним із основних завдань вітчизняної професійної спільноти бухгалтерів є сприяння постійному удосконаленню професійних знань, що проводиться на добровільній основі та в конкурентному середовищі. Тому окремі законодавчі ініціативи спрямовані на унормування визначення професійного бухгалтера як бухгалтера, який підтвердив свою кваліфікаційну придатність на заняття бухгалтерською діяльністю на території України та є членом громадської організації, яка відповідає вимогам Міжнародної федерації бухгалтерів (далі – МФБ), та покладання на

громадські організації бухгалтерів України, які відповідають вимогам МФБ, функцій з визначення кваліфікаційної придатності професійних бухгалтерів [1]. Йдеться про процес сертифікації вітчизняних бухгалтерів, в якому не можна допустити монополізації ринку однією сертифікаційною програмою, та про створення регуляторами (в першу чергу, Міністерством фінансів України) умов, сприятливих для розвитку конкуренції на ринку програм сертифікації бухгалтерів для досягнення належної якості освітніх продуктів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню професійної освіти бухгалтерів присвячена значна кількість публікацій [2, с. 32; 3, с. 15; 4, с. 72–118; 5, с. 231–292, 6, с. 328–335; 7, с. 156–158; 8, с. 98–102, 9, с. 43; 10, с. 105; 11, с. 43–44; 12, с. 96–101]. Досліджувана проблема перебуває на стадії становлення в аграрному секторі та потребує подальшого вивчення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукові дискусії загострили увагу державних органів на потребі реформування системи післядипломної освіти бухгалтерів і приведення її у відповідність з вимогами міжнародних положень освіти МФБ. Тому огляд існуючої системи сертифікації бухгалтерів доцільно проводити шляхом її оцінки на відповідність Міжнародним стандартам з освіти (далі – МСО) та інструкціям з освіти (далі – МІО) (рис. 1) порівняно з доступними бухгалтерам міжнародними програмами.

Короткий огляд міжнародних програм підготовки і сертифікації бухгалтерів Великобританії, США, країн Євросоюзу, які є доступними для вітчизняних бухгалтерів, дає підстави для таких висновків: висока вартість навчання та реєстрації на екзамени (до 15 тис. дол.), тривалий період навчання (до 7-ми років), велика кількість екзаменів (до 15-ти), навчання англійською та російською мовами, високі кваліфікаційні вимоги до освіти та досвіду роботи на етапах допуску до екзаменів та отримання сертифікатів (дипломів, атестатів), точні дати екзаменів та високі вимоги до прохідного балу (50–75 %), впровадження різних професійних рівнів та дипломів у межах однієї кваліфікаційної програми, використання дистанційного навчання та електронного тестування, адміністрування екзаменів самими професійними організаціями та розвинена система взаємозаліків їхніх кваліфікацій.

Жодна з доступних вітчизняним бухгалтерам міжнародних кваліфікаційних програм Великобританії, США (CPA, CMA, ACCA, CFA, CIA) не мають офіційного визнання на державному рівні з боку Міністерства фінансів України. Крім того, ці програми не враховують особливості вітчизняного правового поля, професійний досвід фахівців у сфері обліку та аудиту в Україні.

Організація навчально-екзаменаційного процесу та апеляцій за міжнародними програмами не повною мірою відповідає міжнародним стандартам освіти, зміст навчальних програм за дисциплінами не завжди відповідає змісту навчальної літератури й атестаційних завдань. Інтереси провайдерів, що пропонують ці освітні продукти, мають виключно тимчасовий комерційний характер. Бухгалтери аграрного сектору або не завжди, або взагалі не можуть застосувати на практиці ті знання і навички, що отримані в процесі навчання за цими програмами. Це пояснюється не тільки тим, що міжнародні програми зарубіжних професійних бухгалтерських об'єднань не тільки не враховують інституціональну специфіку вітчизняної економіки, але й тим, що вони не приділяють широкої уваги галузевим особливостям ведення господарської діяльності в аграрній галузі.

Концептуальна основа Міжнародних положень з освіти	→ Концепції компетентності, початкового і безперервного розвитку, оцінки ефективності навчання і розвитку
МСО 1. Вступні вимоги програми професійної освіти бухгалтерів: Вступні вимоги програми організації-члена МФБ з освіти та досвіду. Коментарі щодо оцінки кваліфікації вступного рівня	
МСО 2. Зміст програм професійної освіти бухгалтерів: Обсяг знань програм професійної освіти бухгалтерів, які отримують кандидати, щоб отримати кваліфікацію професійного бухгалтера	
МСО 3. Професійні навички і загальна освіта: Комплекс навичок (інтелектуальних, фахових, комунікативних, організаційних) для отримання кваліфікації професійного бухгалтера	
МСО 4. Професійні цінності, етика та ставлення: Професійні цінності, етика та ставлення професійних бухгалтерів, які набуваються за освітньою програмою на здобуття кваліфікації	
МСО 5. Вимоги до практичного досвіду: Вимоги до практичного досвіду з боку організації-членів МФБ до своїх членів перед отриманням кваліфікації професійного бухгалтера	
МСО 6. Оцінка професійних здібностей та компетентності: Вимоги до остаточної оцінки професійних здібностей та компетентності кандидата перед визнанням його кваліфікації	
МСО 7. Постійний професійний розвиток: Програма навчання упродовж усього життя та постійний розвиток професійної компетентності: Концепції постійного професійного розвитку як обов'язкова умова продовження членства професійного бухгалтера в організації-члені МФБ	
МСО 8. Вимоги до компетентності фахівців з аудиту: Мінімальні вимоги до компетентності професійних бухгалтерів, які виконують функції фахівців з аудиту	
МПО 1. Підходи до розробки і підтримки професійних цінностей, етики та ставлення: Рекомендації щодо підтримки упродовж кар'єри професійних цінностей, етики та ставлення через постійний професійний розвиток	
МПО 2. Інформаційні технології для професійних бухгалтерів: Рекомендації щодо майбутнього розвитку інформаційних технологій та після кваліфікаційних компетентностей	
МПО 3. Вимоги до практичного досвіду: початковий професійний розвиток професійних бухгалтерів: Рекомендації щодо набуття практичного досвіду перед отриманням кваліфікації професійного бухгалтера	

Рис. 1. Міжнародні регуляторні інститути Ради з міжнародних стандартів бухгалтерської освіти МФБ

Джерело: розроблено автором.

Саме тому один із вітчизняних навчальних центрів – Центр професійних бухгалтерів (<https://www.crau.kiev.ua/>) – 20.01.2020 підписав Меморандум про співпрацю з Інститутом сертифікованих фінансових менеджерів (ICFM, Великобританія).

Інститут сертифікованих фінансових менеджерів створений з ініціативи двох організацій: Інституту сертифікованих бухгалтерів (ICB, Великобританія), найбільшого в світі інституту, й Інституту комерції Великобританії, одного з найстаріших професійних інститутів, який 2007 року відзначив своє 100-річчя.

Інститут ICB & ICFM – це провідне професійне міжнародне співтовариство, представлене і працює через своїх представників в 132 країнах, 5 200 екзаменаційних центрів, більше 200 000 членів і студентів по всьому світу.

Одне із зобов'язань, які взяли на себе сторони, – підписання Меморандуму, – передбачає запровадження програми галузевої професійної сертифікації бухгалтерів CPA Agro (Certified Professional Accountant of Agriculture – «Сертифікований професійний бухгалтер агросектору») відповідно до Концепції сертифікації та постійного професійного розвитку бухгалтерів аграрного сектору, визнаної сторонами.

Далі розглянемо концептуальні засади сертифікації та постійного професійного розвитку бухгалтерів аграрного сектору за програмою CPA Agro.

Загальні положення програми CPA Agro. CPA Agro (Certified Professional Accountant of Agriculture – «Сертифікований професійний бухгалтер агросектору») – міжнародна галузева програма сертифікації та постійного професійного розвитку обліково-фінансових спеціалістів агросектору.

Програма базується на застосуванні міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), відповідає міжнародним стандартам професійної освіти бухгалтерів (МСО) та європейським стандартам сертифікації персоналу (ISO/IEC), враховує норми Кодексу професійної етики Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ).

Місія програми CPA Agro. Програма CPA Agro забезпечує:

- розвиток кадрового забезпечення відповідно до Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів;
- зміцнення кадрового потенціалу суб'єктів господарювання, які складають фінансову звітність за міжнародними стандартами, згідно зі Стратегією застосування міжнародної фінансової звітності в Україні;
- сприяння розвитку професійних бухгалтерських організацій, підвищення статусу бухгалтерів у системі галузевого управління та на підприємствах аграрного сектору економіки;
- можливість виходу вітчизняних бухгалтерів на міжнародні ринки праці.

Схема програми CPA Agro. Програма CPA Agro охоплює три рівні професійної кваліфікації: практичний, дипломний і професійний.

I. Практичний кваліфікаційний рівень – CAAP (Certified Accountant of Agriculture Practitioner – «Сертифікований практикуючий бухгалтер агросектору») включає 4 навчальні курси за напрямками (110 год, 80 тестів):

1. Земельно-майнове та трудове право (25 год, 20 тестів).
2. Оподаткування агробізнесу (25 год, 20 тестів).
3. Облік і звітність (35 год, 20 тестів).
4. Інформаційні технології (25 год, 20 тестів).

II. Дипломний кваліфікаційний рівень – DipIFRS Agro (Diplomate Accountant in International Financial Reporting of Agriculture – «Дипломований бухгалтер з МСФЗ в агросекторі») включає:

1. МСФЗ в агробізнесі (20 год, 20 тестів).

III. Професійний кваліфікаційний рівень – CPAA (Certified Professional Accountant of Agriculture – «Сертифікований професійний бухгалтер агросектору») включає (50 год):

1. Практичний рівень (CAAP) + Дипломний рівень (DipIFRS Agro).
2. Фінансовий менеджмент (25 год, 20 тестів).
3. Управлінський облік (25 год, 20 тестів).

Таблиця 1

**Теми навчальних курсів практичного кваліфікаційного рівня – СААР
(«Сертифікований практикуючий бухгалтер агросектору»)**

№ теми	Курс «Земельно-майнове та трудове право»
1.	Цивільно-господарське законодавство
2.	Правове регулювання господарської діяльності комерційних суб'єктів господарювання
3.	Нормативне забезпечення земельно-майнових відносин у сфері господарської діяльності
4.	Правові засади діяльності господарських товариств
5.	Особливості правового регулювання діяльності фермерських господарств
6.	Специфіка надходження та використання нерухомого і рухомого майна в аграрному секторі
7.	Механізми ефективного використання земель сільськогосподарського призначення
8.	Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських товаровиробників
9.	Нормативно-правове регулювання трудових відносин і оплати праці
10.	Цивільно-правові договори та особливості в агробізнесі
11.	Фінансова, адміністративна, кримінальна відповідальність за порушення у сфері господарської діяльності
12.	Судові спори із суб'єктами господарювання, контролюючими органами та працівниками
	Курс «Оподаткування агробізнесу»
1.	Загальна система оподаткування та єдиний податок 4 групи
2.	Податок на прибуток сільськогосподарських товаровиробників і податкові різниці
3.	Податок на додану вартість і бюджетне відшкодування
4.	Акцизний податок з реалізації пального
5.	Податок з доходів фізичних осіб та військовий збір з фонду заробітної плати й операцій землекористування
6.	Податок на нерухоме майно та транспортний податок
7.	Земельний податок та орендна плата за землі державної/комунальної власності
8.	Екологічний податок за викиди та господарські відходи
9.	Рентні платежі за первинне водокористування та спецводозбір
10.	Адміністрування податків (зборів, платежів), податкова звітність і перевірки податкових органів
11.	Державне мито
12.	Єдиний соціальний внесок
	Курс «Облік і звітність»
1.	Облікова політика і виправлення помилок попередніх періодів
2.	Класифікація сільськогосподарських підприємств і фінансові звіти
3.	Управлінська звітність і її користувачі
4.	Короткострокові активи (грошові кошти, запаси, дебіторська заборгованість)
5.	Курсові різниці від зовнішньоекономічної діяльності сільськогосподарських товаровиробників
6.	Довгострокові активи (основні засоби, нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість)
7.	Теперішня та майбутня вартість грошових потоків
8.	Короткострокові зобов'язання (векселі, податки)
9.	Довгострокові зобов'язання (кредити)
10.	Операційна та фінансова оренда земель сільськогосподарського призначення і майна
11.	Фінансові інструменти, умовні активи й умовні зобов'язання
12.	Власний капітал, нерозподілений прибуток і виплата дивідендів
13.	Доходи і витрати, закриття бухгалтерських проведення
14.	Рух грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності
15.	Консолідація фінансової звітності
	Курс «Інформаційні технології»
1.	Комп'ютерні програми в роботі бухгалтера
2.	Програма 1С Бухгалтерія 8.3
3.	Програмне забезпечення «М.Е.Дос»
4.	Електронний кабінет платника податків
5.	Система електронного адміністрування податку на додану вартість (СЕА ПДВ)
6.	Система електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового (СЕА РПСЕ)
7.	Кабінет респондента для подання статистичної звітності сільськогосподарських товаровиробників
8.	Електронний реєстр листків неприцездатності
9.	Кабінет електронних сервісів
10.	Публічна кадастрова карта
11.	Портал загальнонаціональної (всеукраїнської) нормативно-грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення
12.	Портал електронних послуг Пенсійного фонду України
13.	Сервіси перевірки бізнес-партнерів
14.	Електронний цифровий підпис та його захист

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 2

**Теми навчальних курсів дипломного кваліфікаційного рівня – DіrIFRS Agro
(«Дипломований бухгалтер з МСФЗ в агросекторі»)**

№ теми	Курс «МСФЗ в агробізнесі»
1.	Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки
2.	Застосування МСФЗ вперше
3.	Запаси
4.	Основні засоби
5.	Сільське господарство
6.	Оренда
7.	Об'єднання бізнесу, консолідований та окремі фінансові звіти, інвестиції в асоційовані компанії, спільна діяльність
8.	Виплати працівникам
9.	Оцінка справедливої вартості

Джерело: розроблено автором.

Таблиця 3

**Теми навчальних курсів професійного кваліфікаційного рівня – CPAA
(«Сертифікований професійний бухгалтер агросектору»)**

№ теми	Курс «Фінансовий менеджмент»
1.	Бізнес-середовище і система корпоративного управління сільськогосподарської діяльності
2.	Мета, цілі та завдання фінансового менеджменту
3.	Фінансовий аналіз звітності
4.	Фінансове планування сільськогосподарського виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг
5.	Ціноутворення і ціни на товари, роботи, послуги
6.	Форвардні та ф'ючерсні контракти, аграрні розписки
7.	Методи оцінки інвестиційних проєктів і прийняття інвестиційних рішень
8.	Механізми залучення позикових коштів
9.	Структура капіталу та оцінка його вартості
10.	Ризик-менеджмент
11.	Дивідендна політика
	Курс «Управлінський облік»
1.	Класифікація витрат і сутність управлінського обліку
2.	Стратегічне планування і стратегічний аналіз
3.	Позамовне та попроцесне калькулювання
4.	Калькулювання за видами діяльності та калькулювання комплексного виробництва
5.	Абзорпшен-костинг і директ-костинг
6.	Цільове калькулювання виробничих витрат
7.	Довгострокове ціноутворення на сільськогосподарську продукцію, роботи, послуги
8.	Особливості формування ціни у разі трансферного ціноутворення
9.	Бюджети та бюджетування
10.	Контролінг і аналіз відхилень від бюджету
11.	CVP-аналіз
12.	Управління запасами і витратами в операційному циклі

Джерело: розроблено автором.

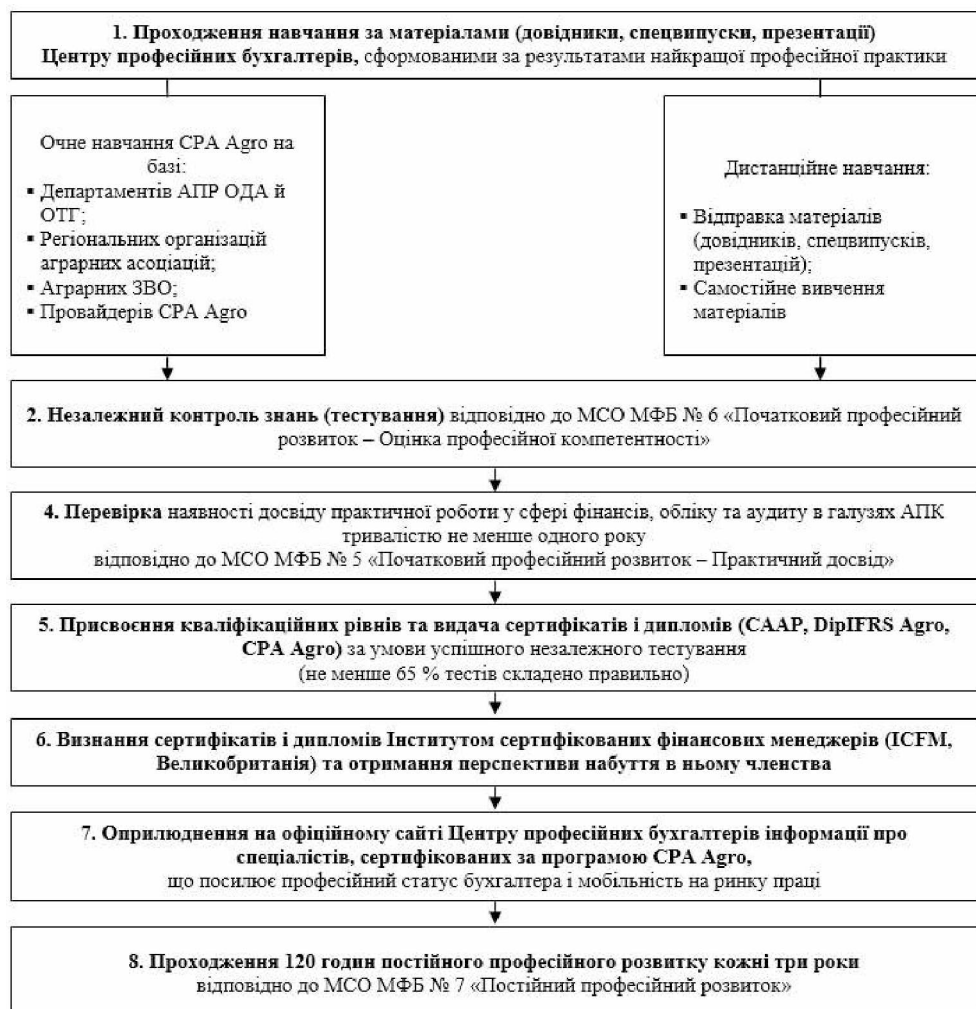

Рис. 2. Організаційна схема сертифікації та постійного професійного розвитку за програмою CPA Agro

Джерело: розроблено автором.

Переваги програми CPA Agro:

- поглиблена спеціалізація програми, яка реалізується шляхом розкриття в навчальних курсах специфічних особливостей правового регулювання, обліку, звітності та оподаткування діяльності сільськогосподарських товаровиробників;
- застосування технологій онлайн-навчання та електронного тестування;
- відповідність тестових питань рівням компетентності згідно з когнітивною сферою таксономії Блума, що необхідна для оцінки кваліфікаційного рівня;
- незалежний контроль знань (тестування), що відповідає європейському стандарту ISO/IEC 17024:2003 «Загальні вимоги до органів з сертифікації персоналу»;

- наявність внутрішнього Положення про сертифікацію та постійний професійний розвиток, яке встановлює докваліфікаційні і післякваліфікаційні вимоги до кандидатів, кваліфікаційні та проміжні рівні сертифікації, форми дипломів і сертифікатів CPA Agro, процедуру оцінки результатів та апеляцій;
- послідовність сертифікації та постійного професійного розвитку від здобуття професійної кваліфікації до періодичного підтвердження компетентності в цілях формування інституту довіри до якості професійних послуг;
- економія витрат на навчання порівняно з дорогими зарубіжними програмами сертифікації бухгалтерів;
- інформаційна підтримка з боку провідних періодичних галузевих видань;
- організаційна підтримка місцевих органів виконавчої влади, об'єднаних територіальних громад, галузевих та професійних об'єднань;
- консалтинговий супровід учасників програми та система лояльності на семінари постійного професійного розвитку;
- професійний статус, підтверджений Реєстром CPA Agro на офіційному сайті Центру професійних бухгалтерів (<https://cpau.kiev.ua/>);
- можливості використання аббревіатури CPA Agro утримувачами сертифікатів, що дозволяє зробити цю програму більш відомою і підвищити мобільність кадрів.

Можливості програми CPA Agro:

- наявність значного сегмента ринку сертифікації для реалізації програми;
- високий потенціал збільшення кількості провайдерів серед аграрних ЗВО та консалтингових структур;
- широка система знижок і консалтингового супроводу;
- підтримка органів державної влади, професійних і галузевих організацій;
- можливість залучення до навчання працівників науково-навчальних закладів, органів управління, студентів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Міжнародні програми сертифікації зарубіжних професійних бухгалтерських об'єднань не враховують інституціональну специфіку вітчизняної економіки і не приділяють належної уваги галузевим особливостям ведення господарської діяльності в аграрній галузі.

З метою врахування міжнародного досвіду та вітчизняної галузевої специфіки Центр професійних бухгалтерів (ЦПБ, Україна) спільно з Інститутом сертифікованих фінансових менеджерів (ICFM, Великобританія) запровадили програму галузевої професійної сертифікації бухгалтерів CPA Agro (Certified Professional Accountant of Agriculture – «Сертифікований професійний бухгалтер агросектору»).

Поглиблена спеціалізація програми CPA Agro дозволить розкрити в навчальних курсах специфічні особливості правового регулювання, обліку, звітності та оподаткування діяльності сільськогосподарських товаровиробників.

Програма CPA Agro охоплює три рівні професійної кваліфікації: практичний, дипломний і професійний.

У результаті успішного незалежного тестування за програмою CPA Agro її слухачі отримують міжнародні сертифікати та дипломи. Це дозволить підвищити мобільність вітчизняних облікових кадрів на міжнародних ринках праці, підняти рівень якості професійних послуг та підвищити статус бухгалтерів у системі управління підприємством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: від 14 грудня 2009 року № 5435. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=36701
2. Голов С. Ф. Сертифікація бухгалтерів: аргументи і факти [Текст]. *Дебет – Кредит*. 2002. № 49. С. 32.
3. Зубілевич С. Я. Кваліфікаційні вимоги до сучасного бухгалтера [Текст]. *Школа професійного бухгалтера*. 2008. № 11(95). С. 15.
4. Кірейцев Г. Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія / за ред. Ф. Ф. Бутинець. Житомир: ЖДТУ, 2007. 236 с.
5. Чижевська Л. В. Бухгалтерський облік як професійна діяльність: теорія, організація, прогноз розвитку [Текст]: дис. ... доктора екон. наук. Житомир, 2007. 396 с.
6. Метелиця В. М. Професійні організації в освіті бухгалтера [Текст]. *Наукове та професійне забезпечення розвитку обліку та фінансів аграрного сектору економіки в умовах глобалізації: зб. тез та доповідей IV Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 18–19 вересня 2008 р. / Мінагрополітики України, ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН та ін. К.: Юр-Агро-Веста, 2008. 348, [328–335] с.*
7. Метелиця В. М. Сертифікат бухгалтеру потрібен... Тільки який? [Текст]. *Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи: зб. тез та виступів II Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 19–20 жовтня 2006 р. / Мінфін України, Мінагрополітики України та ін. К.: ННЦ ІАЕ, 2006. 246, [156–158] с.*
8. Метелиця В. М. Тенденції розвитку бухгалтерської освіти [Текст]. *Облік і фінанси АПК*. 2010. № 4. С. 98–102.
9. Метелиця В. М. Міжнародні підходи до регулювання бухгалтерської професії. *Облік і фінанси*. 2013. № 3. С. 35–47.
10. Дячук С. М. Теоретичні засади розвитку професії бухгалтера. *Облік і фінанси*. 2010. № 2. С. 103–109.
11. Кілару Ю. В. Сертифікація бухгалтерів як необхідна умова надання якісних послуг в Україні. *Школа професійного бухгалтера*. 2008. № 10(94). С. 43–44.
12. Шатковська Л. С. Навчання впродовж усього життя. Проблеми післядипломної освіти [Текст]. *Облік і фінанси АПК*. 2004. № 2. С. 96–101.

REFERENCES

1. Proekt Zakonu pro vnesennja zmin do Zakonu Ukrainy «Pro bukhghaltersjkyj oblik ta finansovu zvitnistj v Ukraini» № 5435. [Draft Law on Amendments to the Law of Ukraine «On Accounting and Financial Reporting in Ukraine» № 5435]. (December 14, 2009). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=36701
2. Gholov, S. F. (2002). Sertyfikacija bukhghalteriv: arghumenty i fakty [Certification of Accountants: Arguments and Facts]. *Debet – Kredyt*, (49), 32.
3. Zubilevych S. Ja. (2008). Kvalifikacijni vymoghy do suchasnogho bukhghaltera [Qualification requirements for a modern accountant]. *Shkola profesijnogho bukhghaltera*, (11(95)), 15.

4. Kireitsev, H. H. (2007). Rozvytok bukhghalterskoho obliku: teoriia, profesiia, mizhpredmetni zviazky [Accounting development: theory, profession, cross-curricular relationships]. Zhytomyr: ZhDTU.
5. Chyzhevska, L. V. (2007). *Bukhghalterskyj oblik jak profesijna dijalnistj: teoriia, orghanizacija, prohnoz rozvytku* [Accounting as a professional activity: theory, organization, prognosis of development] (Doctoral dissertation). Zhytomyr.
6. Metelycja, V. M. (September 18–19, 2008). Profesijni orghanizaciji v osviti bukhghaltera [Professional organization in accounting education]. In *Naukove ta profesijne zabezpechennja rozvytku obliku ta finansiv aghrarnogho sektoru ekonomiky v umovakh ghlobalizaciji* (pp. 328–335). Kyiv: Minaghrropolityky Ukrainy, NNC «Instytut aghrarnoji ekonomiky» UAAN [et al.].
7. Metelycja, V. M. (October 19–20, 2006). Sertyfikat bukhghalteru potreben... Tiljky jakyj? [Accountant Certificate Required ... Just Which One?]. In *Reformuvannja obliku, zvitnosti ta audytu v systemi APK Ukrainy: stan ta perspektvy* (pp. 156–158). Kyiv: Minfin Ukrainy, Minaghrropolityky Ukrainy [et al.].
8. Metelycja, V. M. (2010). Tendenciji rozvytku bukhghalterskoji osvity [Trends in accounting education development]. *Oblik i finansy APK*, (4), 98–102.
9. Metelycja, V.M. (2013). Mizhnarodni pidkhody do rehuljuvannja bukhghalterskoji profesiji [International approaches to the regulation of the accounting profession]. *Oblik i finansy*, (3), 35–47.
10. Djachuk, S. M. (2010). Teoretychni zasady rozvytku profesiji bukhghaltera [Theoretical principles of the development of the profession of accountant]. *Oblik i finansy*, (2), 103–109.
11. Kilaru, Ju. V. (2008). Sertyfikacija bukhghalteriv jak neobkhidna umova nadannja jakisnykh poslugh v Ukraini [Certification of accountants as a necessary condition for the provision of quality services in Ukraine]. *Shkola profesijnogho bukhghaltera*, (10(94)), 43–44.
12. Shatkovsjka, L. S. (2004). Navchannja vprodovzh usjogho zhyttja. Problemy pisljadyplomnoji osvity [Lifelong learning. Problems of postgraduate education]. *Oblik i finansy APK*, (2), 96–101.

Metelytsya Volodymyr M., D. Sc (Economics), Professor, University of the state fiscal service of Ukraine

Rozdymakha Iryna, Senior lecturer, University of the state fiscal service of Ukraine
Conceptual foundations of agro sector accounting certification

The article identifies the reasons for the inconsistency of international accounting certification programs with national economy requirements. The Concept of Certification and Continuous Professional Development of Agricultural Accountants is proposed. The general provisions, mission, organization chart, benefits and capabilities of the CPA Agro (Certified Professional Accountant for the Agro-Sector) program are identified.

The purpose of this research is to analyze the domestic system of professional certification of accountants in the agricultural sector and to develop the conceptual foundations of its strategic development.

Research methods: empirical level methods (observation, description), theoretical level methods (abstract, historical, logical), theoretical and empirical methods (formalization, generalization, modeling, induction, deduction, analysis, synthesis), philosophical methods (dialectical, metaphysical, rationalism and irrationalism).

In order to take into account international experience and domestic industry specificity, the Center for Professional Accountants (CPA, Ukraine), together with the Institute of Certified Financial Managers (ICFM, UK), introduced the program of professional certification of accountants.

The in-depth specialization of the CPA Agro program will allow to reveal in the training courses the specific features of legal regulation, accounting, reporting and taxation of the activities of agricultural producers.

The CPA Agro program covers three levels of professional qualification: practical, diploma and professional.

As a result of successful independent testing under the CPA Agro program, its students will receive international certificates and diplomas. This will increase the mobility of domestic accounting personnel in international labor markets, raise the quality of professional services and increase the status of accountants in the enterprise management system.

Key words: professional education, certified accountant, competence.

Стаття надійшла до редакції 10 січня 2020 року